

Brussel, 17 oktober 2016
(OR. en)

13342/16

ENV 660
CLIMA 140
AGRI 553
IND 213
PROCIV 69
RELEX 845
MED 51
DEVGEN 223

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 17 oktober 2016

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 12681/16 ENV 614 CLIMA 121 AGRI 508 IND 202 PROCIV 62
RELEX 802 MED 45 DEVGEN 208

Betreft: Duurzaam waterbeheer

- Conclusies van de Raad (17 oktober 2016)

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes de conclusies van de Raad over duurzaam waterbeheer, die de Raad tijdens zijn 3491e zitting op 17 oktober 2016 heeft aangenomen.

Duurzaam waterbeheer**- Conclusies van de Raad -**

HERINNEREND AAN de conclusies van de Raad over de waterdiplomatie van de EU van 22 juli 2013¹; de conclusies getiteld "Een blauwdruk voor het behoud van de Europese wateren" van 17 december 2012²; de conclusies getiteld "Bescherming van de watervoorraden en een geïntegreerd duurzaam waterbeheer in de Europese Unie en daarbuiten" van 21 juni 2011³; de conclusies getiteld "Geïntegreerde overstromingsbeheersing in de Europese Unie" van 12 mei 2011⁴; de conclusies getiteld "Waterschaarste, droogte en aanpassing aan de klimaatverandering" van 11 juni 2010⁵; de conclusies getiteld "Waterschaarste en droogten" van 30 oktober 2007⁶; en het EU-actieplan voor de circulaire economie van 20 juni 2016⁷;

GELET OP de belangrijkste wetgevingsinstrumenten van de EU inzake waterbeleid, met name de kaderrichtlijn water (KRW)⁸, de hoogwaterrichtlijn (HWR)⁹ en de kaderrichtlijn mariene strategie (KRMS)¹⁰;

WIJZEND OP het algemeen milieuactieprogramma voor de Unie voor de periode tot en met 2020 "Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet"¹¹, en de richtlijn industriële emissies¹², in het bijzonder de bepalingen die beide bevatten met betrekking tot water;

HERINNEREND AAN de conclusies van de Raad over de evaluatie halverwege van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2020 van 16 december 2015¹³, met name wat betreft mariene en zoetwaterbiodiversiteit;

¹ Doc. 12493/13.

² Doc. 17872/12.

³ Doc. 11308/11.

⁴ Doc. 9241/11 + COR 1.

⁵ Doc. 11061/10.

⁶ Doc. 13888/07.

⁷ Doc. 10518/16.

⁸ Richtlijn 2000/60/EG van 23 oktober 2000 (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).

⁹ Richtlijn 2007/60/EG van 23 oktober 2007 (PB L 288 van 6.11.2007, blz. 27).

¹⁰ Richtlijn 2008/56/EG van 17 juni 2008 (PB L 164 van 25.6.2008, blz. 19).

¹¹ Besluit nr. 1386/2013/EU van 20 november 2013 (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 171).

¹² Richtlijn 2010/75/EU van 24 november 2010 (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).

¹³ Doc. 14950/15.

HERINNEREND AAN de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de bijbehorende duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en WIJZEND OP de bepalingen met betrekking tot water van die agenda, in het bijzonder SDG 6 (Zorgen voor de beschikbaarheid en een duurzaam beheer van water en sanitaire voorzieningen voor iedereen), SDG 13 (Dringende maatregelen nemen ter bestrijding van klimaatverandering en de effecten ervan), SDG 14 (Oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen in stand houden en duurzaam gebruiken voor duurzame ontwikkeling) en de bijbehorende streefdoelen;

GELET OP het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering 2015-2030, dat onder meer is gericht op het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving en het milieu, en OP de OESO-beginselen inzake waterbeheer die positief werden onthaald tijdens de zitting van de OESO-Ministerraad op 4 juni 2015;

VERHEUGD dat het VN-Waterlopenverdrag¹⁴ in werking is getreden en dat het VN-ECE-Waterverdrag¹⁵ een mondiaal instrument aan het worden is; ONDERKENNEND dat beide verdragen een waardevolle rol spelen bij het bevorderen en faciliteren van een duurzaam beheer van grensoverschrijdende wateren; en DE NADRUK LEGGEND OP de rol die de zeeverdragen spelen bij de uitvoering van de KRMS;

WIJZEND OP het resultaat van het 7e Wereldwaterforum, waar onder meer werd onderkend dat uitdagingen in verband met water dringend op duurzame wijze moeten worden aangepakt¹⁶, en OP het mondiaal risicorapport 2016 van het Wereld Economisch Forum, waar water de derde plaats inneemt in de top tien van risico's die een aanzienlijk negatief effect kunnen hebben op de samenleving en de economie;

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. ONDERKENT dat de wateren van de Europese Unie onder druk staan als gevolg van onder meer waterverontreiniging, de toenemende vraag naar water en de snelheid en intensiteit van de effecten van landgebruik en klimaatverandering, die de waterzekerheid in gevaar brengen en de negatieve effecten van droogte en waterschaarste verergeren, met name in het Middellandse Zeegebied, maar ook steeds meer in andere gebieden in de EU;

¹⁴ VN-Verdrag inzake het recht betreffende het gebruik van internationale waterlopen anders dan voor scheepvaart (1997).

¹⁵ VN-ECE-Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren (1992).

¹⁶ Ministeriële verklaring die is aangenomen tijdens het 7e Wereldwaterforum, op 13 april 2015, in Gyeongju, Republiek Korea.

2. NEEMT ER NOTA VAN dat de klimaatverandering en het effect van toegenomen hevige neerslag en van intensiever landgebruik, plotselinge overstromingen kunnen veroorzaken en de overstromingsverschijnselen in Europa kunnen wijzigen;
3. ERKENT dat hoewel veel stroomgebieden in de EU zich in twee of meer lidstaten bevinden, de EU-regio's worden gekenmerkt door uiteenlopende omstandigheden wat betreft fysieke geografie, milieu en klimaat, die van invloed zijn op alle aspecten van de samenleving en de economie, waaronder waterbeheer; BEKLEMT OONT dat derhalve flexibiliteit op het vlak van maatregelen nodig is om de EU-doelen inzake waterbeleid te bereiken; en IS VAN OORDEEL dat, aangezien er geen oplossing bestaat die voor alle lidstaten geschikt is, de lidstaten met inachtneming van de EU-wetgeving maatregelen moeten nemen die zijn afgestemd op de specifieke behoeften en omstandigheden;
4. BENADRUKT dat het huidige EU-waterbeleid volledig moet worden uitgevoerd, op coherente en doeltreffende wijze, en dat de doelstellingen van het EU-wateracquis moeten worden verwezenlijkt, en WIJST EROP dat het belangrijk is dat wateren worden beschermd tegen de verslechtering van de toestand ervan en dat een toereikend aanbod van water van goede kwaliteit wordt veilig gesteld voor de bevolking en voor elk ander duurzaam gebruik van water, met name door
 - duurzaam watergebruik op basis van een passende bescherming en een passend beheer van watervoorraden te bevorderen, rekening houdend met zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve aspecten;
 - alle waterlichamen te beschermen en geleidelijk in een goede toestand te brengen in overeenstemming met de belangrijkste doelstellingen van de KRW;
 - nieuwe geïntegreerde en doeltreffendere methoden voor de opvang en behandeling van stedelijk afvalwater te stimuleren;
5. WAARDEERT de tot dusver geboekte vooruitgang en ONDERKENT de uitdagingen voor het verwezenlijken van de doelstellingen van het EU-waterbeleid en een goede toestand van alle EU-wateren; WIJST OP het belang van een samenhangend beleid op dit gebied; en BENADRUKT dat de doelstellingen van het EU-waterbeleid, waaronder duurzaam gebruik en beheer van water, beter moeten worden geïntegreerd in ander relevant beleid, zoals voedsel, landbouw, visserij, energie, vervoer, industrie, ruimtelijke ordening, stadsontwikkeling en toerisme op alle niveaus, alsmede in toepasselijke financiële mechanismen van de EU;

6. ROEPT de lidstaten OP te streven naar een evenwichtige combinatie van groene en technische infrastructuur voor het verwezenlijken van de doelstellingen van het EU-waterbeleid; BEKLEMT OONT dat het gebruik van groene-infrastructuurmaatregelen, zoals op natuurlijke processen gebaseerde waterretentie, het wateropslagvermogen van landschap, bodem en watervoerende lagen kan vrijwaren en verbeteren, hetgeen het risico van overstromingen verkleint en de toestand van waterlichamen verbetert; en ERKENT dat mogelijkere wijs technische-infrastructuurmaatregelen nodig zijn om droogten en overstromingen het hoofd te bieden;
7. WIJST OP het belang van duurzame consumptie en productie (DCP) en een circulaire economie wil men een duurzaam gebruik en beheer van natuurlijke hulpbronnen – waaronder water en hulpbronnen uit afvalwater – bewerkstelligen; en BEKLEMT OONT dat een duurzaam waterbeheer en een goed stroomgebiedbeheer voorwaarden zijn voor de verwezenlijking van een circulaire economie;
8. ONDERSTREEPT dat het belangrijk is het waterverbruik door de economische sectoren en de burgers in de EU op duurzame wijze te verlagen, en ROEPT de lidstaten OP in voorkomend geval maatregelen door te voeren ter bevordering van efficiënt watergebruik in alle relevante economische sectoren, onder meer door:
 - ervoor te zorgen dat het waterprijsbeleid de gebruikers er voldoende toe aanzet de watervoorraden efficiënt te gebruiken;
 - te investeren in de vermindering van waterverliezen en -lekken;
 - de systemen voor watertoedeling, onder meer de implementatie van de waterrekeningen, te verbeteren;
 - aanvullende watervoorzieningsinfrastructuur op te zetten en te ontwikkelen, rekening houdend met de toepasselijke maatregelen ter voorkoming van en aanpassing aan waterschaarste en droogten en ter bevordering van waterefficiëntie en het beheer van de watervraag;
 - innovatieve technologieën en praktijken te stimuleren die een duurzaam en efficiënt gebruik en hergebruik van water mogelijk maken, onder meer voor irrigatiesystemen, landbouw, industrie en toerisme;
 - het gebruik van instrumenten voor de berekening van levenscycluskosten te bevorderen, onder meer via overheidsopdrachten;

- de gebruiker bewuster te maken van de noodzaak het watergebruik te optimaliseren, en daarbij de cultuur van waterbesparing te versterken;
 - de kennis te verdiepen en de gegevensverzameling en -analyse te verbeteren, onder meer met betrekking tot het effect van de klimaatverandering en tot systemen voor vroegtijdige waarschuwing;
 - het waterbeheer in stroomgebieden en op lokaal niveau te verbeteren;
9. BEKLEMTOONT dat het hergebruik van water, naast andere waterbesparende en efficiëntie maatregelen, een belangrijk instrument kan zijn om waterschaarste aan te pakken en om in te spelen op klimaatverandering in het kader van een geïntegreerd waterbeheer; VERZOEKT de lidstaten maatregelen te nemen ter bevordering van praktijken voor waterhergebruik, in voorkomend geval rekening houdend met regionale omstandigheden, en daarbij een hoog beschermingsniveau voor de menselijke gezondheid en het milieu te garanderen, aangezien waterhergebruik ook voordelen kan bieden wat betreft economische besparingen, milieubescherming, het stimuleren van investeringen in nieuwe technologieën en het scheppen van groene banen; BENADRUKT dat goed behandeld stedelijk afvalwater kan worden hergebruikt voor allerlei doeleinden in de landbouwsector, voor industriële toepassingen, voor duurzame stadsontwikkeling en voor de bescherming van ecosystemen; en NEEMT met belangstelling NOTA VAN het voornemen van de Commissie om in 2017 een voorstel over minimumkwaliteitsvoorschriften voor hergebruikt water in de EU in te dienen;
10. ONDERSTREEPT dat een goede waterhuishouding en duurzaam waterbeheer met betrekking tot stroomgebieden, overstromingsrisico's en droogten essentiële onderdelen van duurzame ontwikkeling zijn, en derhalve de effectieve betrokkenheid van alle belanghebbenden vereisen, waaronder niet alleen regeringen maar ook het maatschappelijk middenveld, onderzoekers en de particuliere sector;
11. BEKLEMTOONT dat kust- en mariene wateren ook de gevolgen van druk op zee en op het land ondervinden en VRAAGT de lidstaten om zo snel mogelijk over te gaan tot de indiening en uitvoering van maatregelenprogramma's in het kader van de KRMS die ambitieus zijn en in overeenstemming met het programma van maatregelen in het kader van de KRW en de stroomgebiedbeheerplannen, alsook met de overstromingsrisicobeheerplannen, en aldus vooruitgang te boeken met het tot stand brengen, uiterlijk in 2020, van een goede milieutoestand van de mariene wateren;

12. WIJST OP het belang van het versterken van de grensoverschrijdende samenwerking inzake water op grond van subsidiariteit, evenredigheid en wederkerigheid, zowel binnen de EU als tussen EU-landen en niet-EU-landen, alsmede tussen rivier- of stroomgebieds- en zeecommissies en met andere relevante actoren die te maken hebben met duurzaam watergebruik en -beheer, waterschaarste, overstromingen en droogten;
13. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten
 - samen te werken met het oog op de coherente implementatie van de wetgevings- en niet-wetgevingsinstrumenten, het beleid en de toepasselijke normen van de EU in verband met water;
 - gebruik te maken van innovatieve, wetenschappelijk onderbouwde en gerichte benaderingen om te zorgen voor een duurzaam gebruik en beheer van de watervoorraden in de EU en om de toestand van het aquatisch milieu in de EU te beschermen en te verbeteren;
14. WIJST OP het belang van efficiënte wisselwerking en samenhang tussen de richtlijnen inzake waterbeleid;
15. ONDERSTREEPT dat de KRW en de HWR de belangrijkste instrumenten in verband met water zijn voor het aanpakken van de gevolgen van de klimaatverandering voor de waterkwantiteit en -kwaliteit, en het uitvoeren van adaptatiemaatregelen;
16. MERKT OP dat de KRW in 2019 door de Commissie zal worden geëvalueerd en dat de voorbereidingstijd bijgevolg kort is; en VERZOEKT de Commissie om, ruim vóór de evaluatie van de KRW in 2019, samen met de lidstaten tijdige en juridisch deugdelijke opties uit te werken om een voortgezette en ambitieuze uitvoering op nationaal niveau tegen 2027 en daarna mogelijk te maken, rekening houdend met de belangrijkste, nieuwe uitdagingen voor waterbeheersplanning.